

Maksa ar pefubtifkanu
par pafu:

par gadu 1 rub. 60 kap
" pufgadu 85 "

Maksa bef pefubtifkanas
Rigā:

par gadu 1 rub. — kap
" pufgadu 55 "
" 3 mehnefchi 30 "

Mahj. w. teef isdohs fest-
deenahm no p. 10 fahfoht.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpafchneeks un apgahdatajs.

Mahjas weefis isnaht ween reis pa nedefu.

Maksa
par fludinafkanu:

par weenas fleijas smaltu
rakstu (Petit)-rindu, jeb
to weetu, ko tahda rinda
eenem, maksa 10 kap.

Kedafzija un ekspedizija
Rigā,

Ernst Plates bilfchu- un
grabmatu-drufatawā per
Peftera bafnijas.

N°. 41.

Seftdeenā 13. Oktoberi.

1879.

Rahditajs.

Jaunafahs finas. Telegrafa finas.

Seftchemes finas. Pa-augstinafkana. No Rigas. Ahrlaulibas behrni. Smefta pirkfana. No Majoreem. No Behim. No Beswaines pufes. No Stujenes pufes. No Stelpes. No Belgawas. No Leepajas. No Nehwales. Ahal-Dele ekspedizija. No Peterburgas. No Maskawas. No Donas. No Dofas. Sewastopoles. No Nowajas Semlas. No Irkutiskas. Ahrsemes finas. No Elstites. No Bulgarijas. No Afganistanes. Atbilde Potrimpam. Luhgfchana Rigas ffolhas drauceem. Dizibas' briedwida. Weltas bailes. Sihli notikumi is Rigas. Turgus finas.

Peelikumā: Preezigi seemas-fwehiti. Atmafka. Graudi un seedi.

Jaunafahs finas.

No Rigas. Dselfszetu komifijas presidents, general-adjutants graf Baranowa lungš tai 11tā Oktoberi atbrauzis us Rigu un tuhdat dewahs, no birfchas komitejas pawadihts, us Bolderaju, tureenahs ohsta cetaines pahrraudfihht. Tai 13tā Oktoberi graf Baranowa lungš dohfees us Leepaju.

— Jonatana beedriba nahkofchā fwehtdeenā isrihlohs fawā beedribas namā balli nodohmatai jaundibinajamai Latweefchu ffolh lai par labu.

No Dinaburgas teef „Новое Время“ sinohts, ka tur tai 8tā Oktoberi pulksten 2 nakti usbrukufchi pastei 4 wasanki us fchofejas, kas eet no pilsfehtas us tureenahs Warschawas bahnusi. Tas us pastes rateem buhdamais pastes-eerehdnis isfchahwa is fawa rewolvera 6 fchahweenus, zaur ko laupitaji tika aisbeedeti prohjam.

No Spanijas. Tureenahs pawalste Murzija plohfijufehs breefmiga auka, kas Mundas un Seguras upehm tik daudf uhdena peewedufe jeb fadsinufe, ka uhdens wareni uspluhdis, par frasteem pahri gahdamees. Leela dala no Wegas leijas flaijuma, kas ruhpiגי apkohpts un tur lohti augliga seme, ka ari tahs tur buhdamahs pilsfehtas Ortuela, Krewilente, Benijana un Torekwera lihds Murzijas preefchpilsfehtu tika no uhdens pluhdeem peemektetas. Tureenahs dselfszetsch ir weetahm pawifam ispohtihhts, ari daschas weetas starp Afikanti un starp Kartagenu un Murziju ir pahrpulhdufchas. Murzijas teefas atlaida finas us Madridu, ka uhdens-pluhdi pa nakts tumfu tik ahtri usbrukufchi, ka zilwekem is faweem dshwofkeem tuhliit wajadsejis ismukt, bef ka buhtu warejufchi kaut ko no fawahm mantahm isglahbt. Tahs breefmas un tas pohstis, kas Mundas un Seguras upju leijas weetas kaut dim usbrukufchi, naw apraktami. Zilweku lihki, noslihtufchee lohpi, leetas mahju rihti un ispohtitas ehlas datas reds pel-dam pa uhdens wirfu. Tika jaldati un matroschi preefch

glahbfchanas palihgā fuhfiti. Negaijs no tureenahs apgabala wairaf us wakara pufi, us Andalufiju nowilkahs. Malagas pilsfehtas eelas bija ar uhdeni appluhdufchas; telegrafs pa to laiku nebija leetajams un pa dselfszetu newareja braukt. Ari telegrafs starp Murziju un Madridu bija famaitahs, ta ka finas no Murzijas newareja us Madridu laist.

Pa telegrafu atnahkufchas finas, ka zaur uhdens pluhdeem Murzijas eelesas flaijumā apflihtufchi 119 zilweki, 4 zeemi jeb fahdschas ispohtitas. Tuhstoscheem zilweku tagad peefaug kehina palihdsibu. Kehninfch fcho pirmdeenu aisdwees pats us Murziju.

— Kamehr pahr breefmigeem uhdens-pluhdeem Murzija rakstijam, tamehr atnahkufchas jaunafas finas, ka uhdens-pluhdi daudf leelaki bijufchi. Dohma, ka wairaf nefa 1000 zilweku dshwibas bohja aifgahjufchas. Bef pajumta palikufchi kahdi 20,000 zilweki. Notikufe flahde fneedsotees lihds kahdeem 25 miljoneem, pehz tureenahs naudas rehkinajoht.

No Parihfes. Ka Bonapartistu partijas awises sino, tad bijufe Franzijas keifareene Gifchenija nodohmajufe usnemt zetofchanu us Zulu-eeschu semi, tur winas dehls, jaunais prinzis Napoleons, fawu jauno dshwibu beidhs, no Zulu-eescheem nokants.

No Londones. No Afganistanes us Londoni pa telegrafu atnahkufchas finas, ka Jakubs kahns griboht no waldifchanas trohna atfazitees. Generalis Roberts winam to padohmu dewis, lai eepreefchu wehl labi apdohmajotees, eklam no trohna atfazotees. Kahda Angtu awise, fcho sinu neshama, faka, ka Jakubs kahns efoht par nederigu waldneeku israhdijees, us kuru Angtu waldiba newarohht drohfchi palaittees, tapehz buhtu labi, kad winsch atkahptohs. Sinams Angteem buhtu tas pa prahtam, jo tad Angtu waldiba waretu tamehr pahr Afganistani waldihht, lihds jauns waldneeks naw ezejlets.

Telegrafa finas.

No Peterburgas, tai 11. Oktoberi. Uhdens Newas upe fahzis stipri uspluhst.

No Konstantinopoles, tai 11. Oktoberi. Ka dshid, tad Midats-Pascha atkal griboht atkahptees no waldibas darbeem.

No Nu-Jorkas, tai 10. Oktoberi. No daschahm pufehm isfazita wehlefanahs, ka pee jauna presidenta jelschanas buhtu atkal ezejlams bijufchais presidents Grants fabeedrotahm briedw-walstijim par presidentu.

Gefchjemes sinas.

Pa-augstinafchana. General-adjutants Todlebens ir Wisu-augstaki tagad tizis grafu kahrtā eezelts un schahdu Wisu-augstako rakstu dabujis, kas „Waldbibas wehstnefi“ nodrukahs un Latweefchu waloda tulkohs skanetu ta:

„Grafs Eduards Iwanowitschs. Schodeen ir 25 gadi pagahjufchi, kamehr pirmo reisu Sewastopole tika apschaudita no faweenotahm armijahm un kara-kugeem. Schini eewehrojama deenā Es Sew garā atpakal stahdohs pee Sawu kara-pulku darbeem un pateizigi atminohs, ka Zuhfu flawenais wahrds ir ne-ismihzinami faweenohs ar Sewastopoles nepeere-dietahs aistahwefchanas flaweno wehsturi. Wefala apstipri-najumu sistena, lo Zuhš isbarijat eenaidneekeem redsoht, kuri bija zaur zilweku daudsumu un apbrunoschannu par muhsejeem pahrak, un eewehrojami isrihkojumi, kas us Zuhfu preekschli-kumu tika isdariti, dewa aplehgereschanas eefahkumā pehz skaitla masam, bet zaur waronu-duhschibu stipram aistahwetaju pul-kam (garnisonai) to eefehju, weenpadsmit mehneschus atrai-diht wifas faweenotu eenaidneeke armiju usbrufschanas, un peelikt Kreewijas kara-wehsturei jaunās, flawas pilnas lapas klah. Pehz kara beigschanas pee meera-darbeem faukti, Zuhš, inschineru general-inspektoram par palihgu buhdami, zaur fa-weem kara peedsihwojumeem dauds gadus par labu strahdaju-fchi muhfu armijas swarigakai nodakai, pee kam Zuhš tani laika ka ari schini laika ne-eewehrotu ne-astahjat, ar ih-paschu usjihribu tohs daschadus gruhthohs peenahkumus ispildiht, lo Mana ustiziba Zums bija usdewufe. Zuhfu flawas pilna, zaur Plewnas krichannu un Demana-Paschas armijas faguh-stischannu trohnetā peedaliba pee beidsama kara, Zuhfu stin-gras un gaischprahhtigahs isrihkoschanas, zaur lo Zuhš aug-ligi un zeenigi darijat ta swariga usdewuma ispildischannu par eefehjamu, kas muhfu kara-pulkeem bija usdohts pa to laiku, kamehr eenaidneeke seme zaur muhfu kara-rihkeem tika atfwabinata un bija eenemta, dohd Zums jaunu teesibu us Manu atsihschannu.

Zuhfu til flawenohs nopelnus preeksch trohna un tehwijas atsihdams un wehledamees, Zums schini eewehrojama deenā Manas pateizibas sihmi doht, Es esmu zaur waldofcha senata pawehli no schihš deenas Zuhš lihds ar Zuhfu pehznahka-meem eezehlis Kreewu walstis grafu kahrtā.

Es Zums paleeku nepahrgrohsami schehligs.

Us originala raksta ir no augsta Keisara paschas rohtas parakstihst:

„Zuhfu, Zuhš ustizigi mihledamais un pateizigais

Aleksanders.“

Dohts, Liwadijā, tai 5tā Oktoberi 1879.

No Rigas. No Rigas aprinka kara-deenasta komissijas teel isfanohts, ka preeksch Rigas aprinka (kreises) nolikti schee eefaulschanas termini, prohti preeksch 4ta kantona us 1mo Nowemberi, preeksch 3fcha kantona us 6to un preeksch 2tra kantona us 12to Nowemberi.

Kā dsirdam, tad komissijas fehdeschana buhs Rigas Lat-weefchu beedribas namā.

— Kā „Rig. Ztg.“ dabujufe sinah, tad esohs no mini-sterā nesen atnahkufe atkautschana, ka warohs nahkoschā gadā isrihkoht Wahzu dseefaschanas fwehtkus, pee kureem dalibu nemfchoht dseefataji is Baltijas pilsehtahm, ka ari is Peter-

burgas un Masflawas. Isrihkotaji esohs Rigas dseefataju beedribas.

Ahrlaulibas behrni. Kā kahda Kreewu awise sino, tad til-fchoht pawalstis dibinati patwehruma-nami jeb patwehresmes preeksch ahrlaulibas behrnu audfeschanas, lai waretu nowehrst, ka ahrlaulibas behrni netiktu nogalinati un netiktu paslehpts, ka kahda us gruhthahm kahjahm staiga. Schinis patwehresmes behrni tilfchoht audfinati pehz teem pascheem nosajijumeem, pee kureem turahs Peterburgas un Masflawas behrnu patwehr-fmes. Pee patwehresmu dibinaschanas nemfchoht palihgā pil-sehtas un semstibas.

Ta pate awise ari sino, ka sweijas likumi tilfchoht pah-raititi. Esohs nodohmajufchi tahdōs apgabalōs, kur laudis dauds ar sweiju nodarbojotees, eezelt ihpaschus sweijas pah-rukus.

Sweesta pirkchana. Pee sweesta pirkchanas Rigas namu fainneezehm „Rig. Ztg.“ dohd schahdu padohmu:

„Zaw ilgaku laiku namu fainneezehm teel sweesta pirkcha-na tirgū preeksch fainneezebas wajadfibas atweeglota, ka Lat-weefchu semneeki winahm peenes mahjā labu un teeschām ne-famaitatu sweestu un par mehrenahm zenahm no 28 lihds 30 kap. mahrzinu pahrdohd. Prohtams, semneeks noswer sweestu patš ar fawu besmeru, fainneeze un winas kalpone pahlee-zinajahs no mahrzinu swara pee noemta besmera un — to-mehr ir peekrahptas. Sweestu pehzal noswerohs israhdahs, ka pahrdewejs pee sweesta nolikschanas ir besmeru few par labu par kahdahm mahrzinahm us preekschu stellejis, jo weenu reisi truhka pee tahdas eepirkchanas 3 mahrz. un ohtru reisu pat 17 mahrz. Zaur to nu sweests mahkfaja pirmo reis 35 kap. un ohtru reisi pat 42½ kap. mahrz. Is ta, zeen. namu fainneezes, der schahdu padohmu eewehroht: Wajaga pa-fschahm jeb ari deenastneezehm sweestu noswert un mahrzinu flaitu katru reis nolasihst, kamehr wehl sweramais pee besmera karajahs. Tildauds par issargaschanohs no nekauņigeem krahp-neekeem.“

Ko „Rig. Ztg.“ par Latweefchu semneekem nosauz, gan nebuhš zits nekās, ka muhfu uskuptschī, jo lauzineeki ne-mehds besmeru lihds west, ari naw tahdā krahpschana iswei-zigi. Schahdi uskuptschī atpehr lauzineekem sweestu un ranga to daudskahrt ar fliktaku famaisiht un tad pahrdohht. Mums pascheem pastahstija kahds kungs, ka wina kundse ne-ilgi at-pakal pirkufe no schahda uskuptschā labu sweestu. Wehlah israhdijees, ka pahrdewejs bijis ap malahm labu sweestu ap-lizis, bet widu ar fliktu ispildijis. Wajaga pee pirkchanas usmanigam buht. Kas ne-ardara azis, lai ardara maķu.

No Majoreem. Kā „Rig. Ztg.“ lasam, tad ir winai 8tā Oktoberi peefuhitās is Majoreem jauki smarschigas roh-ses, lewfojas un resedas, kas 7tā Oktoberi pluhktas, kaut gan preeksch tam bija beesā kahrtā fneega fanahkufe un lihds 4 grabdi sala.

No Zehsim. Zehfu aprinka (kreises) kara-deenasta komissija dara sinamu, ka preeksch Zehfu aprinka nolikti schee eefaulschanas termini, prohti preeksch 2tra kantona us 1mo, preeksch 3fcha kantona us 5to, preeksch 4ta kantona us 8to un preeksch 1ma kantona us 12to Nowemberi.

No Beswaines puses. Sirgu sahdsibas pee mums nemas negrib mitetees. Pa lelakai datai pee mums padara sahdsi-bas tshigani. Tai 22tā Septemberi Kraukku muishas Spa-renu mahjas fainneekam Suwanam nojaga sehwi, lihds 100

rubtu wehrtibā. Lai gan uš wifahm pufehm dfinahs pakaf, bet mellefchana ifrahbijahs bef fetmes. Tani pafchā nakti faglis ari gribejis aifjaht Supana kaimina firgu, bet peegutneeki pamohduschees fahfufchi kleeht. Saglis laidees prohjam. Gribejufchi gan dſihtees pakaf, bet baidijufchees, ka nefchauj jeb ka tſchigans ar dſchindschalu nenofit. Noſklauſijufchees, la wiſe paleek meerigi, litufchees guleht. Ohtrā nakti ari Zukanu faimneekam faglis gribejis ehſeli aifjaht, bet tas to noſweedis un nefahwees wairs rohlās; apaufchi ween palikufchi galwā. Saglis tad kaphis ohtram firgam mugurā un dewees prohjam, bet ehſelis tam ſtrehjis pakaf. Nehwe, weena negribedama palikt, ifrahwufe meetinu, kur ta bijufe peeſeeta un tā faglis ar wiſeem trihs firgeem laidees prohjam; bet zeta-gahjeji to iftraujejufchi, tā ka faglis nolehjis no firga un eekſtrehjis meſchā. Drihs ari mekletaji bijufchi klah. Smezeres krodhsneekam ari tſchigans aifjahjis firgu meſchā, kahdas werſtes attahktu no krodga. Firgam mugurā fehdejis tſchigans, dſchindschalu rohlā turedams. Krodhsneeku eeraudſidams tas kleeſis: „Tu lohps, nenahz man klah, ſkat, kur dſchindschala — un tu ſawus kaulus pehz wairs neſaſaſi! Gij labaf uš mahjahm pee ſawas feewas!“ To ſazijis uſſchahwis firgam un bijis prohjam. Krodhsneeks lohti noſchelo, ka nepanehmis ſlinti lihſā. **Juhrneeks.**

No Stujeenes pufes. No ſchejeenas gan deemschehl gauſchi maſ teek rakſtihts laikrakſtōs, itin ka tē pate maleena buhtu un tani nekas jauns un eewehrojams nenotiktu. Tas nu gan tā nemaſ naw. Ari muſfu draudſe, ihpaſchi pehdeja laika, ſipri uš preekſchu ſteidsahs, negribedama zitahm draudſehm pakalā palikt. Nupat tai 16. Septembri ſch. g. bija teaters Koſes muſichā, iſrihtōhts no Stujeenes dſeedataju beedribas, kura tē jaw wairaf gadus paſtahw ſem draudſes ſlohlotaja zeen. Krebs funga wadiſchanas. Tika uſweſtas diwas lugas: „Kurlais Kriſchus“ un „Iſtaba ar diwi gultahm.“ Par ſpehleſchanu runajoht jaſaka, ka deesgan labi tika ſpehlehts. Pehz teatera bija balle pee Ulricha muſikas. Weefu, tapat teateri kà balle bija deesgan. Tani pafchā wakarā tika nodedſinata Gehrken krodhsneekam feena laudſe, zaur uguns peeliſchānu. La leeta tagad ſtahw teefas rohlās. **Til daudſ ſchoreis.**

No Stelpeſ. Kas tik kahdas rindinas kahdam laikrakſtam rakſtijis, tas newar ne atgainitees no tahdeem, kas uſmahjahs, lai to un to laikrakſtōs iſſohbojoht, ſinams bef nekahdas wainas, tilai perſonifka cenaida dehl. Tee, kas to kahro panahkt, ir tahdi, kureem paſcheem nekahda ſlawa naw. Sinams tahds, kam ſaws gohds ir dahrgs, nekahrohs wis tahdu dehl ohtra gohdu bef wainas ſem kahjahm miht; bet atgadahs ari tahdi, kas apnemahs preekſch tahdeem „beſgohſcheem“ ohtra gohdu pleht — kur nemaſ naw eemeſla. Tā ari tagad, preekſch kahda laizina atpakaf, ir kahdam rakſtitajam iſdewees, kahdu jaunekli muſfu puſe apwainoht, norahdiht par ſagli, kas ſohgoht efoht dabujis „kaſchka-ligu,“ tā ka ſcha neweenā ſabee-dribā wairs ne-eereſdohht. La leeta ir bijufe kriminal-teefas ſimeleſchānā, augſta teefa ir jaunekla newainibu atſinufe. Kad nu to rakſtu neweens no muſfu apgabala zeen. eemihneekem newar uš to jaunekli ſimeht, un ne uſweenu zitu pee mums dohmaht, tad tas rakſtitajis ir nepateſibu ſinojis. Kaunetees gan tahdam wajjadſetu tā rakſtijufcham, jo zilwela gohds neſahw kaunā. Naw gan nekahda gruhtha leeta, ohtru ar dubſeem apnehtaht; bet tas ir negohdigi, kad dubtus ſer, un ar

teem ohtru aptraipa. Tad wehl ſawa rakſta beigās gribu peemineht: „Turi, kas tew ir, ka neweens tawu krodni ne-atnem.“ Kamehr ſchis krodnis jauneklum buhs un neſawihthihs, tamehr neweens gahnitajis winam to newar atnemt. —ar—

No Jelgawas. Jelgawā ſtahwedama 4ta ſapeeru batafona komandeeris palkawneeks Salzmans aifbrauzis uš Breditſchewu un tur noſchahwees. Kà dſird, noſchahſchānahs eemeſlis bijis kahda ne-ifahtſejama eekſchiga ſlimiba, ar to Salzmans mohzijeos.

No Reepajas. Kà „Weſer Ztg.“ ſino, tad leela wehtra, kas kahdas deenas Reepajas apgabala plohfijahs, ir jauno juhras dambi, kas tika buhwehts preekſch ſeemas ohſas, pahrahwufe un iſmaitajufe. Ta zaur tam notikufe ſlahde ſneedſotees lihſ kahdeem 30,000 rubl. Zaur to ſinams taiſiſchana ir atkal uſlaweta. Ohſtas dſitums ſtarp abeem maſeem bahkeem ir ſeklaks palizis, zaur ſmilſchu ſadſiſchānu, prohti no 19 pehdahm uš 14 pehdahm. Pahri nedelas aifees, lihſ dabuhs peenahſamu dſitumu tai weeta ectaiſht.

No Nehwales. Kà „Rev. Ztg.“ ſino, tad Nehwales piſſehta uſbruffchānas un ſagſchānas arweenu wairojotees. Ne tik ween preekſch-piſſehtās, bet ari pafchā piſſehta un uš Dohmes ne-efoht kahjineeki drohfchi. Behdeja laika efoht atkal daudſ tahdas uſbruffchānas notikufchās un no apſagſchānas dſirdoht katur deenu. Ihpaſchi ſlitti klahjotees preekſch-piſſehtās. Schē beechi ween ſagti eelaufſchotees un uſbruffchānas noteeloht. Trakteerōs waſajotees wiſadi nedrohfchi zilweli, kur par uſbruffchānahm un eelaufchānahm ſarunajotees. Polizijas ſaldati jeb naktis-waktneeki tur pawifam ne-efoht redſami un daudſkahrt dſirdoht tanis weentutās eelās pehz palihga fauzoht, bef ka kahds buhtu to eewehrojis.

Achal-Teke ekſpedizija. Pahre ſchihſ ekſpedizijas jeb ſubtiſchānas iſrihtofchānu uš Uſiju runadams „Golofs“ rakſtata: Pee pirmahs ſadurſchānahs ar Achal-Tekeem pee Geok-Depes tai 28ta Auguſtā ifrahbijahs, ka eenaidneeki kara-mahſflu proht un ir ar kara-eerohtſcheem labi iſrihtoti. Teki proht neween uſbrukt, bet ari uſbruffchānas atraidih; wini paſihſt ſemes walnu ſwaru un apeetahs it labi ar ſawahm no pakakas lahdejamahm ſlinterm. Kas gan tohs ir mahzjis, kur tee ir jaunahs ſiſtemas jeb wiſſes eerohtſchus nehmuſchi? 1877ta gadā ſagatawojahs Indija uš ſadurſchānohs ar Kree-wiju. Kara-wadoni bija pahrlcezinajufchees, ka kara-ſpehls iſ Armenijas iſplahtiſees drihsā laika pahre Chorafonu un gar Uſus kraſteem. Schini nedrohfchā brihdi Anglu-Indijas waldiba ſahka apſlatitees pehz kahda beedra Widus-Uſijā. Jaw toreis ſahka runahkt, ka Uſganifanes waldneeks turoht draudſibu ar kahdu ſeemeta walſti un Peſchawarā uſſahktas ſarunas ar Uſganu ſuhtri pawifam ne-iſdewahs. Uš Kofandu, Bucharu jeb Chiwu newareja dohmaht. Kaſchgarā Ahneefchi apſpeeda muhamedanus, uš Berſiju ſihmejotees Indijas wiſze-kehniſam (tā ſauz Anglu pahrwaldneeku Indijā) nebija nekahdas waras, bet beedra tam wajjadſeja uš wiſadu wiſſi, un kà tahdi wehlejami beedri radahs Turkmēni. Uš wineem un uš winu widus-weetu Merwi bija ſen ſawas azis metuſchi Angli un tapehz wini nolehma, ar teem uſſahkt ſarunas. Bet kad nu Indija neſinaja, to pahre ſcho uſſahktumu teiks Londonē, tad wajjadſeja it ſlepeni rihtotees. Wiſu pirms preekſch ſchi gruhtha un nedrohfcha darba wajjadſeja derigu wiſru uſmekleht. Iſwehleja kaptēni Butleri, kas to apgabalu, kur tam wajjadſeja rihtotees, patš jaw paſina. Jaw 1876.

gabä tas par Rihneeti pahrgehrbees, bija Utrekas upes apgabalu apzelojis un pahr scho zelofchanu Anglu Indijas waldbai pasneedis plaschakas sinas. Butlers tika aifsauts us Simlu. Wifs notika lohti slepeni. Pat Butlera labake draugi nesinaja, kahds mehrkis wina zelofchanai. Norahdijumu, kas darams, winsch fanehma pats no wize-kehmina. Ar scho norahdijumu winsch dewahs nu us Persijas seemeta rohbeschahm, un wairak mehneschu nedfirdeja neweena wahrda par to, kur Butlers palizis. Butlers dshwoja pa tahm starpahm starp Berseefcheem, kas to tureja par kahdu Amerikaneefchu tehrauda preifchu firgotaju. Repashtam winam laimejabs lihds Kutschadai nonahkt un zela eedraudsetees ar Tele-Turkmeneem, starp kureem winsch pawadija daschas nedetas la augsti zee-nihts weefis. Turkmeni raudsija wina peerunaht, lai tas pawisam pee wineem paleekoht, par wina wadoni teekoht un tohs pret Kreeweem wadoht. Is pateizibas par parahdito draudfibu winsch Turkmeneem istahstija semes walnu waru un aifrahdija us to, ka Merwi wajagoht apstiprinaht un isflaidroja beidsiht, no kahda swara esiht kara kahjineeki, ko Turkmeni nemas nepasina, kaufchanä til jahfchus dohdamees.

Bahr kapteina Butlera darbeem ir pehdeja laika Indijas Anglu awises dauds rakstihis.

Tahs ari ir wehstijufchas par wina geografiskeem atradumeem. Lihds Merwei tas naw nonahjis, kaut gan tas nozefojis 7000 Anglu juhdes. Winsch ir atradis, ka Utrekas upe zetahs kalnös, kas Meschedas tuwumä atrohdahs un lihds 6700 pehdu ir augsti. Schinis kalnös, ka ari starp 6 lihds 12,000 pehdu augsteem Kurendagu kalneem ir dauds augligu eeleju, kas no Turkmeneem ir apdshwotas, kureem ir dauds aitu, wehrfchu, lameeku un firgu.

Wehsts par kapteina Butlera slepenibas pilno zelofchanu buhtu preefch awisehm warbuht wehl ilgi ar septinahm sehgelem aifsehgtä grahmata, ja drohfschais zelotajs nebuhtu ar Indijas Anglu waldbibu fanihdees, tapehz ka tam par wina puhlineem mas maffaja. Zaur to iszehlahs trohkfnis un wifur fahla runaht no Butlera nopelneem tehwijas sinä.

Wifadä wihse jadohma, ka Butlers nebuhs weenigais Anglis, kas gandrihs lihds Merwei bija aifgahjis. Zaur to tad ari it weegli faprobhtams, kur Turkmeni jauno sistemu eerohfchus eemantofufchi.

No Peterburgae. Bahr meera-teesu eewefchanu runadama „Перепб. Бзх.“ raksta tä: To wehsti pahr walsts-padohmei eefneegto meera-teesu wefchanas preefchlikumu Baltijas gubernäs, ka ari pahr gaidamo teesu pahrgrohfsibas eewefchanu deemwidus-rihta gubernäs un Besarabija — to wehsti wifwar tilai ar preeku apfweizinaht. Weeniba pee wifseem pawalstneekem naw zitadi panahlama, ka tilai zaur weenu preefch wifas walsts kohpigu walsts-walodu un zaur weenadahm teefibahm preefch wifseem eedshwotajeem. Mehsh neschaubamees, ka Baltijas gubernijas ne-eewedihsh zitadus nofazijumus un ka tur meera-teesas Kreeewu waloda lehnäm nodibinafees, ka ta jaw nodibinajufehsh trohna waldes Baltija.

No Maslawas. Kä no tureenash teef sinohts, tad Flawenais Kreeewijas wehsturneeks (wehstures pehtitajs un wehstures rakstijajs) S. M. Solowjewsh, kas bija pee Maslawas uniwersitetes par profesoru, ir tai 4tä Oktoberi miris. No wina leelaka raksta, „Kreeewu walsts wehstures, ir 29 sehjumi jaw gaismä nahkufchi un 30tais sehjums jaw esiht rohku-raksta gataws.

— Maslawas Kreeewu awises redaktors Kattowsh ir par gohda-beedri garigä akademija eezelts.

— Maslawas swehru dahrsä (swehrnizä) notilahs schahds atgadijums: Kahdam lauwwam fahla kepäs nagi ee-augt, prohti nagi (tä pat lä pee kaka) lihki buhdami un garaki augdami fahla galä eefpeesteesh un ar laiku til stipri, ka lauwa waires newareja bes fahpehm usmiht. Lai nu garohs nagush waretu nogreest, tad tika ahrsemä preefch tam ihpafchas schkehres pastelletas; bet kad pastelletahs schkehresh arweenu wehl neatnahza un jaw fahla baiditeesh, ka lauwa beidsiht nenofprahgstiht, tad apnehmahs lauwwam nagush ar dahrsa schkehrehm nogreest, kuzahm tika preefch tam garaki kahti peetaifiti, lai nagu nogreesejam nebuhtu par tuwu ja-eet lauwwas kepahm klah. Kad lauwa bija kahdu deenu apguleesh, tad winam weenu nagu nogreesa, bet lä rahdijahs, tad lauwwam kahda nogreeshana nepatika, winsch waires til tuwu krahtinä nenoflihahs guleht. Nu bija deefgan puhlina, lihds wina dabuja peelabinaht pee nagu nogreeshanas. Weidsiht tas isdewahs, ka nagi bija nogreesti, un ka fchi nogreeshana nebija lauwwam pa prahtam, to jaw no tam war nopraft, zil refni tee nogreestee nagi bija. Resgali nogreestee nagi gandrihs bija 2 zelli zaurmehra. Tagad teef nogreestee nagi dahrsa-kantori ufglabati un ja kahds wehlahs, parahditi.

No Donas. Kä „НОВОЕ ВРЕМЯ“ sino, tad eefschleotu ministeris esiht nospreedis, ka schihdeem, kas dshwo Donas kasaku semä, dini gadu laika fchis apgabals ja-astahj. Tahda israidifchana tadeht noteekoht, ka schihdeem dshwofchanas drohfschiba teekoht no tureenash eedshwotajeem apdraudeta.

No Ddesas. Schi tapa nesen atpakal apzeetinata kahda pasihstama sagle Schindla Bliwstein. Schindla Bliwstein ir Numenija dshimusi un par kahdeem 60,000 r. mantas fahagufi. Apzeetinoht pee winas atrada par kahdi 17,000 rubl. kredit-biketü, kas bija bandroles eetihshas. Tä ka pee leelahs sahdsibas Cherkone bija ari bandroles pasudufchas, tad apzeetinato noklaufchinaja schini sinä ihpafchi. Merz mehnesi schini gada Schindla Bliwstein bija israidita pahr rohbeschu, bet ta bija zaur Ddesu atgreesufehsh us Peterburgu atpakal un luhdja justizes-ministeri, lai tai atdohdohht 20,000 rubl., ko Maslawas aprinka-teesä bija aifturejufi. Winas luhgums naw palizis bes sekmes, jo ta wareja zaur walstsbanku 5,300 rubl. pahrwest us Kursku. Pehz tam ta dewahs us Rishni-Nowgorodas gada-firgu. Ko ta tur darijufi, to newar sinahht. Domehr rahdahs, ka tai tur it labi laimejeesh, jo wina lika zaur tureenash walstsbankas nodatu 9000 rubl. us Kursku pahrwest. Kurskä nonahkoht, tureenash walstsbankas nodata tai ismalfaja 14,300 rubl. un ar scho naudu wina dewahs us Ddesu. Ddesä nonahkoht fchi suma jaw bija pee-augufi us 17,000 rubl. Kä tas wis notizis, wehl naw isflaidrohts. Bliwsteina bija agrak jaw Warschawä deht sahdsibas apfuhdseta un pret 20,000 rubl. drohfschibash naudas palaihta wala, pehz kam ta aismuka prohtjam. Maslawä wina bija apfuhdseta deht daudslaulibas un no tahs stipri dohmaja, ka wina tur kahdu sagtu bandu fastahdijufi. Preefch kahda laika melleja Rigas polizeja pehz winas. Resfen atnahza nu fchai leetä no Makarjewash polizeimeistera sinä. Schim brihscham sagle paliks Ddesä, kamehr is Rigas, Warschawas, Maslawas un Makarjewash buhs atnahkufchas tuwafas sinas par noseedfibahm, ko ta tur pastrahdajufi. Sagle fauzahs il laträ pilsehtä fawadi. Reifä ar Schindlu Bliw-

seinu apzeetinaja Wollu Brombergu, kurfch ir apfuhdfehts, ta winfch is Masflawas walfts-bankas nodakas, 10,500 rubl. fahfts. Pee wina atrada 1000 rubl. un 13 kuponus no pnehmiju aifseenejuma. Scho naudu tas iffahfts kahdam gardsneekam is kabatas.

No Sewastopoles. Ra „НОВ. ПУСК. ТЕРЕР.“ sino, tad us Sewastopoles dsefszeka ir nelaima notikufe. Brohti dsefszeka rinda zaur kahdu tuneli (ifraktu apafsch semes gangi) zaurt braufdama usfrehja us kahdu leellohpu pulku. Tschetri wehrfchi tika nonahweti, pee kam lokomotive un daschi wagoni nofrehja no fleadehm. No zilwekeem netila neweens apflahdehts. Schai leetai pakal mellejoht israhbijahs, ta dsefszeka wahrwaldiba bija atlahwufe, zaur scho apafsch semes gangi leellohpus dsiht. Schoreis nebija eewehrojufchi, ta pafascheeru brauzeens pretim nahf.

No Nowajas Semtas. Kahds Tjagina lungs, kas Nowaja Semta wefelu gadu ufturejees, peekriht tahm dohmahm, ta us Nowaju Semtu waretu nomestees us dsihwi, prohti ta kolonijas dibinaschana tur buhtu eefpehjama. Gais jeb klimats tur esohht gluschi mehrens. Rudeni 1878ta gada tur bijis widejs filtuma-mehrs lihds 4 grabdeem filtuma. Tai 16ta Septemeri tur fakritis pirmas sneegs, pehz tam tai 24ta Septemeri pirmo reisu falis 2 1/2 grabda. Tai 28ta Septemeri aifsalufchi esari un juhrmalah fahfufchi rahditees welfofchi ledus kalni. Tai 1ma Novemeri jaw bijufchas aifsalufchas juhras eekaras. Molera eekara, kur atrohnahs kugu-glahbfchanas stanzija, naw wifu seemu aifsalufe. Seema nebija ihsti bahrga. Novemeri bija widejais aukstums kahdi 9 grabdi, Dezemberi 12, Janwari 9, Februari 17 un Merzi 11 grabdi aukstuma. Us Nowajas Semtas ir eewehrojamas wafaru-beenwidus aukas, kas sneegu nopufsch no klintim un eekijas stipri peeputina. Tomehr zetofchana zaur to neteef dauds apgruhtinata, jo sneega wirfus pahrwehrfchahs zaur uhdena garaineem, kas is juhras zetahs, ledu, pa kuru war it labi pakluht us preefchu. Pawafaris eefahlahs Aprila beigahs. Maija mehnesi Tjagina lungs jaw atrada juhras putnu ohlas jeb pautus. Junija eefahlumah stahdi fahla it knafchi augt. 4ta Julija bija juhras eekaras gluschi tufschas no ledus. Wehlah rudeni un seemah eedfihwotaji nodarbojahs ar medifchanu, pawafari ar sweijofchanu. Kugu-glahbfchanas beedribai us Nowajas Semtas ir diwi dsihwojamas ehlas. Weenah no tahm dsihwoja Tjagina lungs ar fawu familiju, ohtra atkal Samojeedi. Bes tam ir wehl pirts, ehlah preefch prowiantes usglabafchanas, wakts-mahja un kugu-glahbfchanas stanzija ar pajuntu preefch glahbfchanas laiwahs. Tjagahjufchah seemah dsihwoja us Nowajas Semtas pawifam 42 zilweki. Seemah Samojeedi zeeta kohhti dauds zaur fkorbotu (fahflimfchana ar jehlu muti), tapehz ta tee nebija eegahdajufchi pahrtikas un teem wajjadseja tikai no maifes un schahwetahm jeb fahlitahm siwim pahrtikt. Aprili, kur sohsis un ziti putni eekadahs un kur tapehz gatu wareja dabuht, flimiba mitejahs.

No Irkutskas. Sibirakows, kas jaw agral Irkutsku bija bagatigi apdahwinajis, ir apnehmees us fawu rehkinu preefch 2000 apdegufcheem zilwekeem usbuhrweht kohrtelus un tohs nahkofchu seemu aplurinaht.

Ahrjemes finas.

No Tilsites. Preefch Leifchu literarifkas beedribas lafams Tilsites awises fchahds usaizinajums: „Leifchu waloda, weena

no tahm fwarigalahm preefch walodu finibas, eet isnihfchana preti! Wahzu, Pohku, Kreemu un Latweefchu walodahm tai us reisu usmahzotees, wina til ihfu laiku fpehs dsihwibu wilzinaht. Ar walodu nosuhd tautas fawadiba, eeraschas, pafakas un teikas, tautas poesija (dseija), kuru flawenais Herders eewehroja, kuru dseefmineeks Schamisos nehma par preefchfihmi. Siniba, pee kuras usdewumeem peeder, pastahwofchu kohpt un to, kam pehz dabas un wehstures likumeem ja-eet bohjah, wifu masak bilde usglabaht, — siniba ir jaw fen schini leeta us peenahziga stahwofkla nostahjufehs; jaw labu laiku mahjiti wihri, pa dafai pee flawenakeem peeekaitami, ir fawus speklus Leetawai (Leifchu) semei dahwinajufchi un publijufchees, minetohs usdewumus pee Leetawas ispidiht. Bet bilde, kahdu wini no Leetawas fagatawojufchi, ir wehl dauds weetas ehna ishdfiga un neflaidra, zelamu mantu ir par dauds, lai tahs zaur retu strahdneeku darbu waretu gaismah tilt zelatas. Tas ir spehjams tikai zaur fabeedribas pahrlittu un weenprahhtigu darbofchanohs, zaur fabeedribu, kas wisi dolibneeku speklus weeno, kas gahda par dsihwi fatilfchanohs starp strahdneekem un daramu darbu un kas proht leelakah mehrah wehribu greest us Leetawu un mudinaht. — Scho wifu eewehrodami, apafschah paraktijufchees usaizina dibinaht beedribu, kas darbotohs tapat, lah Latweefchu literarifka beedriba (Latweefchu draugu beedriba) un zitas. Wini greefchahs wifpirms pee wifseem teem, kam zaur aprafchanu waj amatu ir faprafchana un lihds jufdama firds preefch Leifchu buhfchannahm, un tad pee wifseem, kam ruhph, lai nenotiktu muhfu azim redsoht tas, kas til dauds reij wareja notikt wehturifkai pehtifchana is flahdi: ta wefela tauta, kas pelna muhfu zeenifchana un lihdsjufchana, nezeenigi un nekahdas peeminas ne-aktahjufe, aiseet bohjah.“

Leifchu literarifkas beedribas dibinaschanas deht ir us 14. Oktoberi schini gada usaizinata dibinadama fapulze Tilsite. Tuwalas finas schini leeta dohdoht wirskohlotajs Welkels (Wolkels) Tilsite.

Usaizinajumam ir paraktijufchees flaweni profesori un fkehlotaji, par peemeheru profesors Bezzenbergers, dozents Manhardts, profesors Miklositfchs, profesors Potts, profesors Schade u. t. pr. Bes tam augstas fkehlas fkehlotaji un daschi mahzitaji.

Scheeklah waram ari to sinu, kas mums wehlahi peenahkufe, pafneegt, ta Leifchu literarifkas beedribas dibinadama fapulze 14ta Oktoberi (pehz jaunahs kalenderes rehkinajoht) fanahza un nospreeda beedribu dibinaht. Beedribas statutes (likumus) nospreeda pehz Latweefchu draugu beedribas statutehm fastahdiht.

No Ungarijas. Ra no tureenahs teel sinohts, tad daschas weetas pamanijufchi semes trihzeefchana. Temeswaras pilsfehtah semes trihzeefchana nekahdu flahdi naw padarijufe, bet tatschu til stipra bijufe, ta krehfli un galdi fahfufchi istabas kustetees, lohgi tinkfcheht un flaweeres flaneht; turpreti kahdah zita pilsfehtah, Weiskirchenah, semes trihzeefchana padarijufe dascheem nameem flahdes. Weens nams til stipri apflahdehts, ta tur wairs newar eefschah dsihwoht. Tapat teel is Drentowah sinohts, ta tur ari kahdi nami tikufchi apflahdeti. Pehz telegrafa spreeschoht redsamah, ta mineta semes trihzeefchana neween pamanita Ungaru semeh, bet aifsteepufehs tahtlali pa Sibenbirgeem, pa Moldawu un Walacheju lihds Wefarabijai. Belgrades pilsfehtah ari bijufe stipra semes trihzeefchana.

No Bulgarijas. Rā kahda ahrfemes awise sino, tad Bulgari israhdijschi nesen sawu ihgnumu pret schihdeem. Tas bijis tā: Kad isgahjuscho ohtrudeenu firsts Alekanders bija Kalafatā, tad tur izzehlahs leels trohkfnis. Schihdi bija preelsh firsta Alekandra apfweizinaschanas un fanemfchanas usbuhwejuschi gohda wahrtus, kuri bija bagatigi ar tepikeem isgresnoti. Bulgari negribēja schihdeem to teesibu atkaut, prohti firstu Alekanderu apfweizinaht. Bulgari eefahla gohda-wahr-tus nopohstihht un tepikus noplehst. Schihdi sawus gohda-wahr-tus aissfahweja un tā tad izzehlahs breefmiga kaufchanahs. Firstam til ar publineem idewahs, schihbus no tahtlakas pehr-fchanas pafargahht.

No Afganistanes. Isgahjuscha numurā peeminejam, ka Angli atfneeguschu Kabulas pilssehtu; tagad kahdu wahrdu fazijim pahr Anglu kara-pulku ee-eeschanu Kabulā. Kahda Anglu awise pahr scho atgadijumu raksta tā: Tai 12tā Oktoberi (pehz jaunahs kalenderes rehkinajohht) pulksten 11 preelsh pusdeenās tila Kabula eenemta. Leelzetam, kas wed us Bala-Gifarū, bija gar abahm malahm usstahditi kara-pulki; pee pilssehtas wahrteem sfahweja weens kahjneeku pulks, tad nahza leelgabalneeki jahtneeki, fapeeri u. t. pr. Ap pusdeenās laiku generalis Roberts, pawadihts no sawa generala shtaba, jahja rahmi no lehgera us pilssehtu pa zetu, kur no abahm pusfehnt saldatu rindas bija usstahditas. Saldatu musika fahla fpehleht un saldati winu us kara-wihru wihsi apfweizinja. Kad winsch tuwojahs Bala-Gifarai, tad ar leelgabaleem fahla schaut, katru reisi 31 schahweenu isschaudami. Schaufchana beidsahs, kad generalis Roberts ar saweem pawadoneem bija Bala-Gifarā eejahjis. No tureenās winsch dewahs us emira dahrsu. Us tureenū eedami wini nahza garam tai weetai, kur Anglu suhtnis ar saweem pawadoneem no Afganeeem tila aplauti. Suhtneezibas ehlahs ir fadausitas, muhrōs un tuwakās ehlas reds lohdes schahweenus, us semes zihnifchanahs atleekās. Generalis Roberts eejahja emira pili un pehz kahda brihtina peegahja pee lohga, kur wareja us dahrsu paslatitees. Tur bija leeli kauschi pulki us emira pawehli fanahkluschi.

Zatubs kahns bija pats flims un tapehz aissbildinajees, ka newarejis atnahht us apfweizinaschanu.

Generalis Roberts us fanahkluscheem kauschu pulkeem tureja schahdu runu, kas gan Berseeschu, gan Kabuleeschu walodā tila pahrtullota, lai laudis waretu faprast, ko generalis Roberts fazija. Winsch runaja schā: „Kabulas tauta! Oktobera mehnescha fahlumā es jums isflaidu isfludinajumu, ka Anglu kara-pulki tuwojahs, lai waretu Kabulu eenemt, un jums peekohdinaju, lai neweens scheem kara-pulkeem preti nestahjahs, jo kas to darihs, tas tiks kā dumpineeks sohdihts, kas emira pawehlei naw klausijis. Bet schai peekohdinaschana par spihhti Afganū tauta, ihpafchi Kabulas eedshwotaji, ir Anglu kara-pulkeem pee Kabulas eenemfchanas pretojuschees. Schahda pretoschanahs ispelniujehs atreebchanohs, ka Kabulai wajjadsetu no semes-wirfus just. Bet augsta Anglu wal-diba grib apschelotees, un tapehz nospreeduse, lai Kabula netiktu ispohsiita. Bet tomehr ir stingra apstrahpeschana wajjadsiiga. Ir nospreests, ka wispirms Bala-Gifarās ehlas un tahs ehlas, kas deretu kara laikā par pretoschanahs weetu, ir pilssehtā noplehshamas. Kabulas eedshwneekeem tiks leela malfaschana uslikta, bet schim brihscham malfaschanas leelums wehl naw noteikls. Pilssehtā tiks eeliktis kara-gubernators, kas pilssehtu un tahs aplahrtni, 10 juhdsu tahtlumā, pahr-

walbihs. Katris, kas schini gubernatoram padohhtā aprinki tiks pirmā nedekā peenahhts, ka winsch tura few klahht kara-eerohtschus, tiks ar nahwes-fohdu strahpehts. Wiseem eedshwotajeem minetā aprinki wajjaga sawus kara-eerohtschus nodohht Angteem. Wisi, kam kaut kas buhtu no nokautahs Anglu suhtneezibas mantahm, teel usajinati, lai tahs (eeguhthas mantas) atdohtu atpakal, zitadi tee tiks bahrgi sohdiiti, kas to nedarihs.“ To fazijis generalis Roberts isfohlija sinamu nau-das sumu katram, kas kaut kahdas sinas peenestu, kas pee nokautahs suhtneezibas aplaufchanas bijuschu wainiqi. Ja kahds no sinas peeneeseem ir wirfneeks, tad winsch dabuhn leelaku nau-das sumu ismalfatu.

Behz beigtas runas generalis Roberts, kahdu laiku pili pawawejees, greesahs us lehgeri atpakal. Saldati atkal gahja sawōs kohrtelōs atpakal.

Atbilde Potrimpam.

Kad schā gada „Mahjas weesa“ 37. numurā „Potrimpam“ atbildeju, tad teescham zereju pee wina wairak kreetnibas atrast, bet tā nupat „Mahjas weesa“ 39. numurā redsu, tad aif lepna deewelka wahrda ir fleshees tilai kahds uspuhtees un ar ihseem fajehgumeem apdahwinahts zilweku behrns. Pee schahdas slapsifchanahs, kā minetais „Potrimps“ dara, man it newilohht eelriht prahtā pasihstama pafazina par ehseht lauwas ahdā. — „Leelais Potrimps“ lai apmeerinajahs, — esmu ari ar wahrdu, — sinams, ne ar „Potrimpa“ — un tilai sem atbildes raksta 37. „Mahjas weesa“ numurā ar — — simejees. Ja minetais „Potrimps“ buhtu laikrakstōs kreetnaki eestatijees un gribetu wisus tohs, kuri raksteenus bes wahrda-paraksteem eesuhhtā, par „beswahrseem“ notristiht, tad preelsh tahda noluhka winam ihpafchā laikrakstis buhtu wajjadsiigs. — Man jajauta, kad gan schleetahs „leelajam Potrimpam“ no mahstlas jausma bijust, waj deewelka „Potrimpa“ laikā jeb Lirjas konzertē? Ja atbildemais „Potrimps“ dohma, ka tad jaw tuhlin mahstligi dseedahts, kad publita, kuras leelakai dakai gluschi mas mahstlas atsinibas, „bravo“ sauz un ohtreis dseedaschanu wehlahs, tad waru leezinahi, ka winsch sawā laikā mahstlineeku dseedaschanas naw dsirdejis. — Ne-atfihstohs nelahdu nepateesibu palihgā nehmis, kad ari tagad wehl fatu, ka tila 4 dseefmas diwreis un — labi dseedatas. Tad tatschu stary to schē runā buhdamu „labu“ un „mahstligu“ dseedaschanu ar wehl tilpat leela starpiba, kā stary „leeto“ un „ihsteno Potrimpu.“ Dseefmas, kuras labi dseedatas, ne pagahjuschā ne schajā reise par slittahm nesauzu. — Ko par „Nigla rafa“ toreis fazijis, to ari tagad fatu, — til man jabrihnahs, ka „leelais Potrimps“ mana nosimejeena „bass“ naw warejis faprast, kur preti til pat pasihstamu wahrdu „soprans“ (italjenist Soprano) pats leetojis — bet newar gan sinahht, waj fapratiss. Ar to wahrdu „bass“ esmu nosimejis jauktā lohri semalo wihru balst, kuru pasihstamā musikas-walodā nosauz „Basso,“ wahjiski „Bass,“ latwiski „bass,“ kā to jaw Latweeschu nohschu-grahmatās deefgan war redseht, kuras, kā leelahs, „Potrimps“ nemas naw eestatijees.

Luhgschana Nigas sfoblas drangeem.

Ta no „Nigas Jumprawu beedribas“ dibinata meiteeschu rohlu-darbu sfobla, pahr kuru sawā laikā sinojam, us winas derigumu un wajjadsiibu norahdidami, jaw pastahw diwi gadus, sawam kreetnam mehrtim uszihtigi palak dsihdamahs. Kur tahdas sfoblas pastahw, tur ari winas no publikas puses dabuhn peepalihdsibu; tapehz ari schejeenas Jumprawu beedriba greeschahs ar to luhgumu pee publikas, lai preelsh winas rohla-darbu sfoblas us-tureschanas kahdu dahwanu, waj leelu jeb masu, pafneegtu. Preelsh dahwanu lasschanas netiks wis tolekte pa mahjahm aplahrt suhtita, lai katram paleel ta wata, waj doht jeb nedohht, waj maj jeb dauds pafneegt, waj ar jeb bes wahrda peemineschanas; bet tiks listes istiktas Krōpsch lunga konditorejā un pee preelshneezibas dahmahm (A. v. Jung-Stilling birschas-namā, V. Goeh

Nikolaja-eelā № 2, E. Brauser, Zuhu-eelā № 19, M. Frey pils-
sehtas masā Kaleju-eelā un D. v. Hesse leelā Aleksandera-eelā
№ 6.); turklaht ari dahwanas preti nem Ernst Plates dru-
latawā.

Tizibas brihwiba.

Breelšah kahdeem trihsfants gadeem atpakaļ bija Bahzija at-
rohnama deesgan prasta buhschana tillaab sadshwes eeradums tā
ari ta laika walodā. Tabda prasta buhschana ari bija useijama
pee augstakas kahrtas laudim; pee tam ari dohmas un fahsch-
gumi pahr tizibas leetahm bija pawisam zitadi tā schinis laifōs.
Daubreis notikahs, tapat tā nereti ari muhsu laifōs, fur kato-
leete apprezahs ar lutertizigo jeb ohtradi. Us augšcham peemi-
neto buhschānu simebamēes mehš schē waram pasneegt kahdu
wehstuli (Latweeschu walodā tulkota), to 1605tā gadā Sulzas
grafs Rudolfs, kas bija katolis, sawai laulatai draudfenei, kas
bija luterutiziga, israhstijis par apleszinachānu, ta winsch to gri-
boht tai tizibā atstahst, kura tai esohst, un winu nepeespeest, lai
wina peenemohst scha tizibu. Mineta wehstule stan tā:

„Es, Sulzas grafs Rudolfs, apsohlohs pee sawa grafa gohda,
jeb weins mani lai parauj, ta es sawu nahfoschu laulatu drau-
dzeni grihu pee winaš tizibas atstahst un wisu masal ari winai
netahdu eemessu nedohst, kas winu pastubinatu jeb peespeestu, lai
no sawas izibas atstahstohs. Man jaw tamdeht ir eegahdats
dwi bihbeles; bet ja winai ar tahm nepeeteel, tad es winai
wehl dwi (bihbeles) dohschu, lai wina tik buhschigi un uszihtigi
tahs lafa. Es paleetu pee sawas tizibas, eelšah kuras es esmu
no behrna deenahm tizis audsinahstis un mahzihtis. Ja wina ne-
grib debesis tapt, tad lai wina brauz ellē. Ja turpmal behrni
eerastohs, tad gan ar laiku israhdisees, tahdā tizibā wina buhs
mahjami un audsinami. Sulzas grafs Rudolfs.”

Weltas bailes.

Kahds mescha-saglis aisleegta meschā gribejis few patihlamus
tohtus nosagt, paschā sagshanas brihdi isdirdis nepasihstama
walodā sauzam: „wot, wot, wot!” Wihrs eedohmajees, ta me-
schā-sargs winu redsedams usfauzoht: „wot, wot, wot, saglis,”
nemas ne-apstahdamees no meschā ahtri ahra behgdams, nofusse,
elsdams un puhsdams patritis gar semi. Bailēs gulebams is-
dirdis atkal weenu palat strehjeju sauzam: „wot, wot, wot!”
— Wihrs fanehmis wisus sawus spehtus, zehlees un gribejis
behgt, bet tē fahzejs peefstrehjis weenmehtr tapat saukdams slahst.
Nu wihrs apstahitees newaredams un behgdams nofritis pee se-
mes us muti un padewees sawam liktenim sazidams: „Lai no-
teel tā notildams! gribejis esmu, bet padarijis ne-esmu, luhg-
schu deebohschānu.” Kahdu brihdi ar aismigtahm azim gulejis
un gaidijis, ta nu dšineis wina fanemsoht, — tē pascham par
leelu brihnumu fahzejis palizis klusu un guloschu ne-aistizis.
Wihrs pajehlis galwu us augschu, fahzis statitees un dohmat,
lah warbuht dšineis winam garam aissstrehjis, bet kas par joh-
teem — eeranga pee fewis teku meerigi slahwam. — Nu usjeh-

lees fahzis dusmotees un sphaudihst, par sawahm weltigahm bai-
lehm, jo pasinis sawa kaimina teku, kas jaw 9 deenas bijis me-
schā no ganama pulka noslihdis, un zilwetu eerahsdams ir pa-
lat strehjis blaudams: „moh, moh, moh! Meschā-sargam, no
firds-apfinaschānas beebetam, tā isflaukšees, it tā meschā-sargs
palat streedams buhtu fahzis: „wot, wot, wot saglis!”

Tā pret it katru grehta-darbu firds-apfinaschānas balš usfauz
un beede. Bet kas firds-apfinaschānas balš pahrwir ar tih-
schahm grehtu dohmahm un darbeem, to firds-apfinaschāna mohza
ar daschadahm bailehm un behdahm jaw scheit laizigi; bet kahds
preelš un zeriba tad tahdeem buhs tur muhschibā?!

Kaupru Mahrtinschā.

Sihki notikumi is Rigas.

Utrahs lihkis. Masl. Ahr-Rigā Jaun-eelā № 38, Straucha
tulkchā malkas schkuhni atrada 5. Oktoberi wakarā kahdas wezas
kohli nabahdigi gehrbtas nepasihstamas seeweetes lihki un aishweda
to us glahbschānas stanziju deht apraudshchānas no ahrtu pufes.

Uguns-grehls. Nakti no 5. us 6. Oktoberi nodēga smilshu-
kalnēs Maslawas Ahr-Rigā, Tehjas. un Kastromas-eelas stuhri
№ 411, auglu-tirgotaja Iwana Timosejewa dshwojama ehka.
Mahjas ihpachneeks pats nebija mahjās. Ehka bija apdrohschi-
nata; slahde istaisa kahbus 2250 rubl.

— Ohtras gildes kaufmanis Trofims Kasperowitschs barija
polizijai sinamu, ta winam tai nakti us 8to Oktoberi is wina
us tirgus-platschā buhdamas bohdes issagti 727 rubli slaidras
naudas. Saglis bija pa lohgu zauri laudamees bohde eelihdis.
Tuhlit ismekleschānu usnemohst polizejai isdewahs sagli peenahst,
prohti pee Mas-Buteem peerastitais semneels J. S., kam wehl
leela daka no sagtahs naudas bija slahst, tā ari daschi jaun
drehdes gabali, to winsch bija par sagto naudu pirzis. Saglis
neleedsahs, mineto sabhsibu isdarijis, tā tad newaijaga nelahdas
tahkatas ismekleschānas, lai sagli waretu nodohst pehz likumeem
peenahzigam sohdam.

— Tai nakti us 8to Oktoberi tika netahst no dšelsstilta Dau-
gawā atrahs nepasihstama zilweta lihkis. Rā leelahs, tad winsch
peederejis pee strahdneeku kahrtas. Teel ismeklehts, kas winsch
tahds bijis.

Tirgus sinas.

Sneegs un fals, kas mums pahri deenas usnahza, muhs jaw atstahjis un
tai weelā eestahjees siltahs gais, siltuma glahse rahba 4 lihbs 6 grahdeem
siltuma.

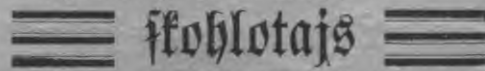
Us labibas tirgus zena gahjuse us augschu. Par kreemu neschahweteem
120 mahz. smageem rubseem malsaja 105 kap. pudā; pahrdeweti sereptim
prasa 108 lihbs 109 kap. Par Dreles ausham malsaja 81 lihbs 82 kapeitas.
Linshkli sawestas 23,260 maiši un no lom patatas 4807 muzas; 10 rubl.
par tron, 10½ rubl. par puil un 11 rubl. par ehstra puil. Par grihu
putraimeem pudā 135 kap.

Mihilbedams redaktors Ernst Plates.

Lihbs 11. Oktoberi pee Rigas atnahskuchi 2415 kugi; aishgahjuschū 2292 kugi.

Sludinaschānas.

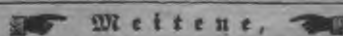
Daugulu walstei (Dilku draudse) ir

waijadšigs, tamdeht tohy skohlotaji usajinati, tai
16. Oktoberi šch. g., plsh. 10 preelšch pufd. Dau-
gulu muishā ar waijadšigahm leezibahm us no-
taisshchānu atnahst.

Daugulu walšis walde, 2. Oktoberi 1879.

Walšis wegalais: P. Behrsin.

15 lihbs 16 gabus weza, teel preelšch istabahm un
fehla melleta; tapat ari weens mahjeflis, kas jaw
pee kahda dshchiera ir bijis, war peeteitees pee J.
Langmana, leehslu-taishtaju meistera, Eelšch-Rigā
Teatiera un Wall-eelu stuhri, apahschā.

Mahja ar 2 fwehdehm ir pahrdohdama
Ritter-eelā Nr. 97a.

6 mahjas

no Jurgeem teel isrentetas, tahs agral bijuschahs
J. Köhler mahjas, tā: Garpeter, Peifen, Grawe,
Anteklaw, Meschahm, Ewert Neubade. Ja kahdam
patiltu renteht, tam japeetejehs pee M. Bullen, pre-
tim Kopaschu pastei, Russas muishā. 3

Preelšch bordinu ihpachneekem.

Seemas lehger-platschi kahdā Daugawas eelohā is-
dohdami. Klahkatas sinas 2. Weischu-damb. Nr. 31.

Ungur muishā

leelu wairumu kahposin pahrdohd par mehceemu zemu.

Imobiliju pahrdohschāna.

Birmdeem, 20. Oktoberi, plsh. 11 preelšch pufd.
tā manā ubtrupes lantori, Maršal-eelā Nr. 26,
sem teem turpat preelšch eestahschānas islikteem no-
ligumeem wairakshohlitajem pahrdohita:

1) Ta Masl. Ahr-Rigā masā Lehger-eelā Jaro-
slowas-eelas tumumā sem pol.-Nr. 112/512 un ad-
reses Nr. 15 buhdama, par 9600 rubl. apdrohsinata
dshwojama ehka lihbs ar wifahm blatus ehlahm
un 2) ta pilssehtas pahrwaldbas aprinki schaipuf
Daugawas, 8%, werstes no pilssehtas us Peterbur-
gas chohsejas sem semes-polizejas Nr. 110 buhdama
dshwojama-ehka lihbs ar blatus-ehlahm un ar lee-
tahschānas-teehtu no tahs pee ninas peederigas 6,45
pupraw. leelas pilssehtas grunts. 3

Th. Geery, pilsh. ohzionators.

Zabu jalu plawu feenu

par 4 rubl. birlawu, ar peereeschānu 4 rubl. 50 kap.
pahrdohd Berg muishā pee lihshu esara.

W a l k â L. K o c h

kaufmana bohde ir dabujamas preekšč fkolahm wifadas rakstomas un zeitinaschanas leetas, tapat ari konto-grahmatas, tapetes, zigari un papirofi, tad wehl gatawas dahmu-zepures, aubes, frohni, pufes un marschalu-schleifes, pohgas, franas, bantes un wifadas preekšč kleitu garneeresch. waijadfigas leetas.

Die apalkchâ ussimeiti Pintu-muischas pagasta-lobjelki dshiwio nesinamâ weeti, naw pafes neh-muschî un nemalsa sawas nodohschanas. Tach polizejas, eelsch kuru juriditiones apgabala mine-tas personas dshiwio, tohp luhgias, tohs paschus par aresti Pintumuischas pagasta waldbibai, Rigas ap-riinki, weestelleht.

- Janne Klichwe,
- Jehkob Indrit Wihkull,
- Jurre Wisomann,
- Jurre Klaw Trentsche,
- Janne Gottfr. Ernst Sepp,
- Peter Ruot,
- Janne Krichslahn Nemmes,
- Janne Labrenz Wihkull,
- Mittel Ernst Reine,
- Janne Weiss dehlâ Janne,
- Jehkob Duschall.

Pintu-muischas teefas-namâ, tai 28. Sept. 1879.

Pag. wezalais: F. Leithan.
Pag. strichweris: Nehlep.

Wifas grahmatu bohdes, zaur falizeju f. un ap-gahdataju Gottl. D. Meyer weepasâ dabujams:

P a l i h g s

pee behrnu mahzischanas sw. kristigas mahzibas jeb zeen. Deewa kalpa Marietina Luitera

mafais katkismus

no Alojas mahzitaja F. Meyer, (treschâ driek) ar stipru eefehjumu maksa 50 lap.

Zehsis.

E. Heinke, apteckam preti, E. Pe-teriona f. mahjâ.

Zeen. publikai laipni sijnou, ta no jauna attal esmu dabujis: seemas bukfinus, tuh-lus, kleitas drebhes, kamaščas, kalosčas, dshibparus wifabâs kraščas, englischu au-schamohs deebšinas, paleos un lalatus wi-fadde leelumods un wifu jaunatods mustu-râs. Beru, ta zeen. pirzeji, ta libos schim, ta ari us preekšču sawus eepirtumus pee manis apgabafees.

Ar zeenidbu

E. Heinke.

Nowembera mehnesi sch. g. buhs

Peterb. loterijas islohseščhana

par labu 5000 nabagu behrneem.

- Reelatais winnessis . . . . . 8000 rbl.
  - 4 winnessi latas 1000 r. 4000
  - pawisam 6000 winnessu lohpa par 27,000
- Lohses pahrdohd D. P. Leontjew's, Kalku-eelâ Nr. 22, naudas miščanas bohde.

Balsams,

pret matu isfrischanu un gallwas abdas plauslahm, no dascheem adrestem pahrbauhidts un par labu at-raste libdseelis, ir dabujams pee

Wirbigly,

leelâ Minz-eelâ Nr. 1, Deubnera namâ 1 tr. augusti.

No jenzures atwehlehts. Rigâ, 12. Oktobri 1879.

Driekts un dabujams pee bilichu- un grahmatu-drieketaja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ der Wehtera basnias.

S i n a.

Neween Wahzsemé, bet ari paschâ Englandsê atrohdbas tahbi blehschi, kas us sawu slltu prezi wirsû sit to stempeli, kahda ir teem sen isflaweteem un pasihstameem fabrikanteem, zaur so tad daschs ilwets ari muhsu ar weenu no teem wezakeem un wisuwairaf isflaweteem Eng-landes fabrikanteem Scheffld pilssehtâ notaisijis tahdu kontrakti, ta winam buhs us wifahm preekšč manas gruntigas Englischu magastihnes apstelletahm leetahm manu, zaur kontrakti weenigi man peederigu sismi jeb stempeli wirsû sst. Schi sisme ta isstatabs:

Par wifu to prezi, us kuru schahda sisme atrohdbama, waru apgalwoht; ta ta ihsteni laba un teizama; pirzeji katrâ jaunâ prezes pasâ atradihs scho sinu ar manas rohtas apalkschrahtu.

J. Redlich,
Riga & Sheffield

Par eewehroschannu.

Zeen. publikai zaur scho sijnou, ta siâ Oktoberi esmu Wold. Kregera pal-kambari un pehrwu-bohdi Peterb. Abz-Rigâ Kalku- un Fuhmanu-eelu stubri Nr. 21 pirzis un us sawu wahrou: Wold. Jakobi tahlat andeleschu. Apnemohs zukuuru, la-seju, tehju, drebhu, dshju, wilnas- un lohla-pehr-wes un wisuwifadas zitas prezes par wislehtalo zenu un taifnu swaru pahrdohst. Krodhseneeli un ziti attal-pahrdeweji dabu zigarus, papirofus, ta-baku u. t. pr. par fabritas zenu.

Scha sinodams luhdsu, mani ar sawahm waija-dshbahm apmetleht.

Ar zeenischannu

Wold. Jakobi.

Wiseem saweem draugeem, pasihstameem un zeen. publikai zaur scho wispadewigi sijnou, ta es no zelofchanas is abrsemes, tur wairat ga-bus biju usfurejees, mahjâ pahrnabzis un tagad

L i m b a s c h o s

mahjolti uehmis, pahrdohdu is sawas pulstenu-pahrdohstawas leelâ iswehle un par lehteem zeneem indraba un selta pulstenu, tehdes un atseh-gas, ta ari indraba un selta gredseenus u. t. pr. ar apgalwochannu us wairat gadeem. Peenemu wifadus pulstenu, ta ari schuhianas machines un dauds selta un indraba leetas preekšč isla-bo'chanas. It ihpachî taunu un pahrtaisjannu leetu passtetsejumi tohp ahiri un glihti isdariti.

Us laipnu apmetleschannu eeluhds

ar augstzeenibu

Min Maina.

Pirno sorti kristal-ubdens-gaischu petrolemnu

pahrdohd par dauds lehtalahm zenahm Newermana petroleuma-bohde pee saunem wah-teem apalksch walla.

Rigas Latw. beedriba.

Swehtdeen, 14. Oktobri sch. g.

S balle.

Maksa beedreem un kundsehm 50 lap. weeseem, Merideneeteem, 1 rbl. — Gefahltums plst. 1/9 w. beigums plst. 3 rihtâ, beedribas ruhmes taps sleh-tas plst. 4 rihtâ. — Weedru-tahrtis usrabdamâs. Kabrtibas komitâs.

Latw. ewang. beedribâ

tits isrihtohs peektdeen 19. Oktob. sch. g. pulst. 8 wal, ta reformazijas swehtu deend,

tehjas wakars

ar dseedaschannu un diffusiohm, to starna wehl wehst. preekščn. par reformaziju no F. B. B.

Maksa beedru lg. 25 lap. un wiau lsf. 20 lap. nebeedru lg. 30 lap. un wiau lsf. 25 lap. Genab-fums labdar. meht. par labu nospreests. Pee scho tehj. wal. laipnigi dalibu nemi luhbs ischlotats F. B. Selin.

Jonatana beedribas jahle,

swehtdeen, 14. Oktobri:

Weesigs wakars

nodohtatai Latweeschu fkolai par labu. Gefahltums plst. 7 wal, beigas plst. 3 rihtâ. Maksa lungeem 60 lap. kundsehm 40 lap. Pahrmalschannas taps ar patizibu preti nemat. Isfrihtotatt.

No polizejas atwehlehts.